

FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI”

VICTOR MOLDOVAN:

*„piese născute în mediul muncii,
care să valorifice zestrea
de experiență muncitorească“...*

— Lucrați de mult cu actorii amatori ?

— De aproape două decenii.

— Știu, tovarășe Moldovan, că ați încercat satisfacții deosebite, ca instructor artistic ; recent, premiul I pe Capitală și premiul II pe țară la prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României”, cu echipa de teatru a Ministerului de Interne ; apoi, inaugurarea Studioului de teatru „Marcel Anghelescu”, al muncitorilor tipografi de la „Casa Școlii”... Aceste succese sînt materializarea unei pasiuni ?

— O pasiune statornică. Acea de a descoperi și cultiva, la oameni de profesii cît mai diferite, nobila vocație pentru jocul artistic.

— Și, cum credeți că trebuie cultivată această vocație ?

— De curînd am inaugurat, la Tîrgoviște, activitatea unui ansamblu al copiilor, „Cununîța”. Fluierași din Runeu și dansatori din Petrești au format o echipă omogenă, pentru care am gîndit un scenariu adecvat. Ideea mi-a sugerat-o chiar ansamblul. Clasicii literaturii noastre, care au scris despre copii, mi-au arătat că vîrsta juvenilă reacționează cu multă simțire la schimbările din natură. Și, astfel, am înfățișat acești copii integrați în viața satului lor, marcată de cele patru anotimpuri.

— Să înțeleg de aici că aveți un punct de vedere constituit privind specificul spectacolului de amatori ?

— Mă bucur să cred că am. Un om care se urecă pentru prima oară pe scenă, ca să scape de teama de ridicol, trebuie pus să facă un lucru pe care-l face în fiecare zi. Îndrum echipe de teatru într-un sector al

Capitaliei cu foarte mulți tineri. Pe platforma industrială Pipera, media de vîrstă este de 22 de ani. La Întreprinderea de calculatoare electronice am trăit o experiență foarte interesantă. Ce text de teatru să aleg pentru muncitorii de acolo ? — mă gîndeam. Am citit mai multe piese într-un act ; nu m-au mulțumit. Și, atunci, am provocat lungi discuții cu fetele și băieții pasionați de teatru. Am reconstituit firul unei întîmplări reale, petrecută la un serviciu tehnic, o întîmplare cu o puternică tentă morală, dar cu nery dramatic și, mai ales, respirînd autenticitate. Așa s-a născut piesa Cînei al doilea ?, pe care prietenul meu Dumitru Drăgan a scris-o pentru acea entuziastă formație. Ați înțeles că pledez pentru adecvarea subiectului la specificul muncii profesionale a interpretilor. Mai ales pentru marile întreprinderi, aceasta mi se pare esențial. Trebuie găsită modalitatea ca textul spectacolului să se împlinească prin elemente caracteristice respectivului loc de muncă. Esențializînd, astfel, propria sa viață cotidiană, actorul amator își aduce pe scenă căldura umană, firescul, frămîntările.

— Într-adevăr, ce poate fi mai pasionant pentru un colectiv de teatru decît să-și verifice efortul prin prisma dublului efect, artistic și educațional, care sporește în profunzime în măsura în care spectatorii își recunosc, în spectacol, viața și preocupările...

— Am fost totdeauna împotriva tendinței de a face teatru de dragul teatrului, de a alege o piesă oarecare, pentru oameni îndemnați de instructor să fie „artiști”. Nu imitarea profesioniștilor interesează, în măsură de amatori. Interesează zestrea extraordinară de experiență muncitorească, ce trebuie valorificată scenic de oameni ai producției, în piese născute acolo, în mediul muncii, și caracterizate în primul rînd prin firescul desăvîșit al replicii și al conflictului.

— Așadar, ar fi nevoie ca instructorul de teatru să fie dublat, dacă nu de un dramaturg, în orice caz, de un subtil observator, în stare să determine elaborarea scenariului potrivit celor cărora li se va adresa?

— Hotărît, da. Experiențele mele în acest sens mă îndreptătesc să gîndesc așa. Așa ajungem la sinceritatea jocului actorilor amatori, așa ajungem să educăm oamenii prin teatru.

— Cum desfășurați, practic, munca scenică?

— Ferindu-mă să fac, din membrii echipei, „actori“. Mă străduiesc doar să cultiv puterea lor de adaptare la o situație dramatică. Căci plastica, expresivitatea scenică nuanțată se dobîndesc doar în școli, sînt atribute ale profesionistului, date ale meseriei, care se învață. Nu acestea mă preocupă, în lucrul cu amatorii. Mă preocupă firescul interpretîlor, capacitatea lor de a înțelege că sînt chemați să reconstruiască fidel ceea ce poate fi privit din unghiul moral al sălii. Mă va pasiona totdeauna, în colaborarea cu amatorii, să transform spectacolul într-o „școală a vieții“, echivalentul unui ecran al

conștiinței spectatorului. Ținta unui spectacol de teatru de amatori este atinsă atunci cînd sala se simte implicată în narațiunea de pe scenă, cînd patosul convingerilor, forța argumentației au darul să mobilizeze conștiințele, să trezească entuziasm în public. Entuziasm pornind din convingerea că acolo, la locurile lor de muncă, oamenii află, deopotrivă, mari satisfacții profesionale și morale, că întreprinderea lansează, totodată, producție și oameni, oameni al căror profil moral se definește într-un climat de muncă și de viață ce trebuie înfățișat și pe scenă, aidoma, pentru mîndrie și pentru învățămînte.

— Sînteți președintele Comitetului de cultură și educație socialistă al sectorului 2 din Capitală. Pe lângă numeroasele sarcini legate de această funcție, actorul-instructor ce are în perspectivă?

— Deschiderea, la Casa de cultură „Mihai Eminescu“ a sectorului 2, a unui Studio al actorului amator. Mă gîndesc — de ce nu? — la o stagiune permanentă. Seară de seară, cele mai bune echipe de teatru din sector să dea spectacole, mai ales pentru tineri.

I. N.

TEATRUL „TĂNASE“

Nevestele vesele din Boema

Cu Nevestele vesele din Boema (de Mihai Maximilian și Vasile Veselovski), Teatrul „Constantin Tănase“ vădește o anume ambiție a calității divertimentului; deși, nici pe plan tematic, nici pe planul modalităților comic-satirice, nu depășește nivelul altor spectacole de revistă sau al emisiunilor de umor ale Radioteleviziunii, acest nepretențios spectacol de vară stîrnește, totuși, interesul amuzat al publicului; pe de o parte, datorită însăși vitalității temelor comice — demascarea vicîilor sociale și a tarelor de caracter oferind întotdeauna satisfacție spectatorilor; pe de altă, datorită unei dibace mînuiri a arsenalului de mijloace specifice. Cupletul, mo-

nologul, scheciul sînt servite cu vervă, iar întregul este astfel compus încît interludiile coregrafice și cele muzicale să se pună reciproc în valoare, alcătuiind o reprezentare care oferă spectatorului un moment de desindere.

Spectacolul se bizuie, în fond, pe actorii de mare și legitimă popularitate, stăpîni pe întreaga claviatură a umorului, Stela Popescu realizează o nouă demonstrație de virtuozitate în stilul revuistic, compunîndu-și aparițiile cu un remarcabil simț al detaliului expresiv; Vasilica Tastaman și-a pus farmecul și știința teatrală în slujba genului, cîntînd, dansînd și jucînd cu același brio; Margareta Pislaru, care părea să-și fi abandonat vocația de actriță, strălucit afirmată cîndva, găsește aici ocazia de a și-o redescoperi, tinzînd spre treapta superioară, a interpretului complet, și lăsîndu-i lui Au-

relian Andreescu locul de interpret vocal, pur și simplu. Alături de cele trei „neveste“, destul de vesele, Al. Arșinel apare, cu hazul lui, în versiunea... boemă a rolului lui Falstaff și cu alte cîteva „măști“ care i se potrivește. Decorul e o schiță adecvată scenei de grădină; costumele sînt izbutite, unele, chiar frumoase. Montarea e semnată de Bițu Fălticineanu (iată-l ajuns la impresionanta cifră de o sută, în cariera sa).

Să nu încheiem, însă, fără un necesar punct pe „i“: ar fi fost cazul să lipsească scheciul „la doctor“; oricît de buni ar fi interpretii (Stela Popescu—Arșinel), ei n-au putut să-l salveze de vulgaritate și de platiitudine: un sentiment de jenă se instalează în rîndurile publicului, și e nevoie, apoi, de serioase eforturi, spre a-l înălțura.

M. M.